

Pravila rada u mikrobiološkoj laboratoriji

Da bi se rad u mikrobiološkoj laboratoriji uspešno odvijao, potrebno je pridržavati se sledećih pravila:

1. **U laboratoriji se radi u čistim belim mantilima. Kapute, jakne, torbe, knjige i druge nepotrebne stvari treba staviti u spoljašnje ormane.** Na odeći i ličnim stvarima studenata i zaposlenih mogu se zadržati patogeni mikroorganizmi iz laboratorije i putem njih izneti van laboratorije i proširiti na druge ljude i okruženje.
2. **U laboratoriji je zabranjeno jesti, unosti hranu ili pušiti.** U laboratoriji su prisutni patogeni tj. potencijalno opasni mikroorganizmi koji putem hrane mogu da dospeju u organizam osoblja. Drugačije rečeno, unošenjem hrane u laboratoriju povećava se mogućnost infekcije.
3. **Ne sme se piti voda iz laboratorijskog posuđa ni sa česmi u laboratoriji.** Razlog je isti – postoji mogućnost unošenja patogenih mikroorganizama putem vode u organizam osoblja (mogućnost infekcije).
4. **U toku rada ne smeju se dodirivati lice, usta i oči, ne smeju se grickati nokti.** Razlog je mogućnost infekcije mikroorganizmima iz laboratorije. Takođe, u laboratoriji se koriste i hemikalije koje su često toksične za organizam ljudi, a putem dodirivanja lica ili grickanjem noktiju mogu dospeti u organizam osoblja.
5. **Pre početka rada, kao i posle završetka, oprati ruke toplom vodom i sapunom.** Da bi se sprečila infekcija putem ruku na kojima se mogu naći mikroorganizmi iz laboratorije. Da bi se sprale hemikalije ukoliko su dospele na ruke osoblja.
6. **Na početku i na kraju rada radno mesto treba dezinfikovati na predviđeni način.** Da bi se uklonili patogeni mikroorganizmi sa radnih površina.
7. **Na kraju rada dezinfikovati ruke dezinficijensom koji se koristi u laboratoriji, ili alkoholom.** Radi sprečavanja nastanka infekcije-nakon rada sa patološkim materijalom, moguće je da su mikroorganizmi ostali na rukama osoblja. Ruke obavezno dezinfikovati.
8. **Sve sa čime se radi mora biti propisno obeleženo markerom.** Da ne bi došlo do zamene materijala, tj. da bi se znalo šta je šta. Laboratorije se bave komercijalnim radom – to znači da stranke donose uzorke, a laboratorija im naplaćuje uslugu analize prema zvaničnom cenovniku laboratorije. Zamena nepropisno obeleženih posuda i materijala može da dovede do izdavanja pogrešnih rezultata pogrešnim strankama.
9. **Pre rada staviti laboratorijske rukavice.** Da bi se sprečilo nastajanje infekcije tj kontaminacija ruku patogenim mikroorganizmima. Osim toga, u laboratoriji se

koriste materijali (uzorci) od bolesnih životinja i ljudi koje nije higijenski dodirivati (feces, urin, krv, pljuvačka, sputum, gnoj, sperma...)

10. **U slučaju rada sa opasnim mikroorganizmima prethodno staviti zaštitne naočare i masku.** Da bi se sprečilo nastajanje infekcije ukoliko kultura mikroorganizama ili sam uzorak prsne u oko zaposlenog ili studenta, tj da bi se sprečilo udisanje mikroorganizama. Ovo je naročito važno ako se radi sa uzorcima sumnjivim na besnilo, tuberkulozu ili druge ekstremno opasne bolesti.
11. **U mikrobiološkoj laboratoriji se sve radi mikrobiolškom ezom, kulture mikroorganizama se ne pipaju rukama.**
12. **Upotrebljene kulture tj čvrste hranljive podloge odlagati u žičane korpe i sterilisati u autoklavu.** Svi mikroorganizmi koji su kultivisani u laboratoriji moraju da budu ubijeni (autoklaviranjem) da bi se sprečilo njihovo širenje van laboratorije i da ne bi došlo do infekcije kod osoblja.
13. **Upotrebljene pipete, pločice, makaze i dr. odlažu se u posebne posude sa dezinfekcionim sredstvom.** Da bi se sprečilo širenje patogenih mikroorganizama van laboratorije tj. da ne bi došlo do infekcije kod osoblja.
14. **Neinficirane otpatke (papir, šibice, vata) baciti u korpu za otpatke.**
15. **Po završetku vežbi laboratoriju treba srediti. Hranljive podloge, hemikalije, mikrobiološke kulture, pribor i aparati treba da budu uredno složeni i da imaju svoje određeno mesto u laboratoriji.**
16. **Kulture mikroorganizama ne smeju se nostiti kući niti izvan laboratorija u kojima je predviđen rad sa njima.**
17. **U slučaju laboratorijske povrede (povrede prstiju, prskanje kulture, prosipanje kulture) potrebno je odmah se obratiti asistentu ili tehničkom saradniku.**